
Pénzügyi számvitel

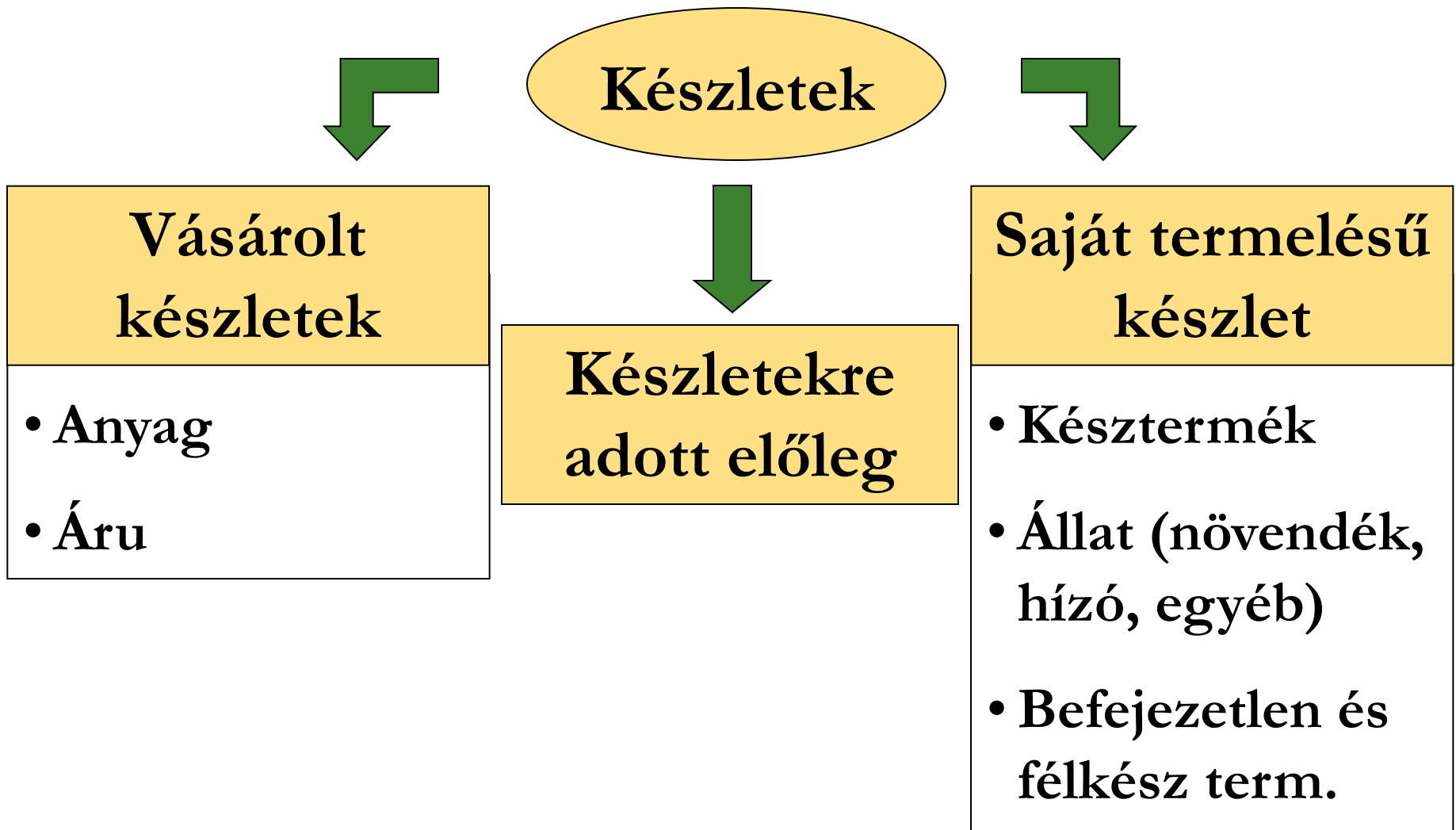
III. előadás

A vásárolt készletek könyvviteli elszámolása

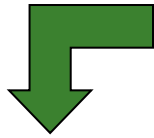
Készletek a mérlegben

- ***B I. Készletek***
 - 1. Anyagok
 - 2. Befejezetlen termelés és félkésztermékek
 - 3. Növendék, hízó és egyéb állatok
 - 4. Késztermékek
 - 5. Áruk
 - 6. Készletekre adott előlegek
-

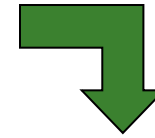
A készletek tagolása és tartalma a törvény szerint

A vásárolt készletek tartalma

**Vásárolt
készletek**

Anyagok

- Alap-, segéd-, üzem-, fűtő- és egyéb anyagok
- Tartalék alkatrészek
- Fogyóeszközök
- Gyártóeszközök

Áruk

- Kereskedelmi készletek
- Betétdíjas göngyölegek
- Közvetített szolgáltatások

Vásárolt készletek értékelése

Beszerzéskor

Cél:

nyilvántartásba vétel
minden hozzákapcsolható
valós értéken

Az üzleti év végén

Cél:

aktuális valós érték
megállapítása a
beszámolóban

Vásárolt készletek nyilvántartásának formái

**I. A vállalkozás
folyamatos
készletnyilvántartást
nem vezet**

**II. A vállalkozás
folyamatos
nyilvántartást vezet**

- mennyiségben és értékben
- csak mennyiségben
- csak értékben

A beszámoló alátámasztása – leltár készítés

Kötelező a leltározás:

amennyiben a vállalkozás
nem vezet folyamatos
nyilvántartást
→ leltárérték
nyilvántartásba vétele

Döntés a leltározásról:

értéknyilvántartás van,
analitika mennyiségben

- *leltároz* → leltár

különbözet rendezése

- *nem leltároz* → leltár

összeállítása a

nyilvántartásból

(leltározás időszakonként)

Vásárolt készletek értéknyilvántartása év közben

- **Tényleges értéken**

Készlet csökkenés:

- tényl. beszerzési ár
(FIFO)
- súlyozott átlagár
(éves, csúsztatott)

- **Elszámoló áron**

→ árkülönbözet elsz.

Az évközi nyilvántartás módszerét a vállalkozás határozza meg, de a **beszámolóban csak tényleges** (ténylegesre helyesbített) **értékek szerepelhetnek**

A beszerzési ár tartalma

Számlázott vételár - engedmény + felár

+

Szállítási,
rakodási
költések

+

vámköltések

+

Közvetítói,
bizományosi
díjak
bankköltések,
jutalékok, stb.

+

Hatósági
díjak,
illetékek, le
nem vonható
ÁFA

Elszámoló ár – mellékköltség fogalma, tartalma

Elszámoló ár: Tervezett, kalkulált nyilvántartási ár.

Döntés:

- csak a tervezett **számla szerinti** árat tartalmazza
- a beszerzéshez kapcsolódó **mellékköltségek** is kalkulálásra kerülnek az elszámoló árban.

Mellékköltség: a beszerzéshez kapcsolódó, jellemzően jelentős, külön nyilvántartás alapján további információkat szolgáltató tétel, anyagoknál elsősorban a KFSZR

Anyagok állomány- és értékváltozásai

NÖVEKEDÉS

- beszerzés
- apport átvétel
- térítés nélküli átvétel
- átsorolás
- leltári többlet
- értékvesztés visszairás

CSÖKKENÉS

- felhasználás
 - értékesítés
 - apport átadás
 - térítés nélküli átadás
 - átsorolás
 - leltári hiány,
értékvesztés, selejtezés
-

A főkönyvi elszámolás lehetőségei az anyagoknál

I. Nincs évközi nyilvántartás → rendezés év végén

II. Van évközi nyilvántartás

1. tényleges beszerzési áron: → a. benne a mellékktg.

→ b. külön a mellékktg.

2. elszámoló áron → a. benne a mellékktg.

→ b. külön a mellékktg.

I. Nincs évközi, főkönyvi nyilvántartás

454, 46-47

51-53.

21-22

1.

2.-3.

4.

I. Nincs évközi, főkönyvi nyilvántartás

Anyag vásárlás
T 511 - K 454
T 466 - K 454

Szállítási költség
T 511 - K 454
T 466 - K 454

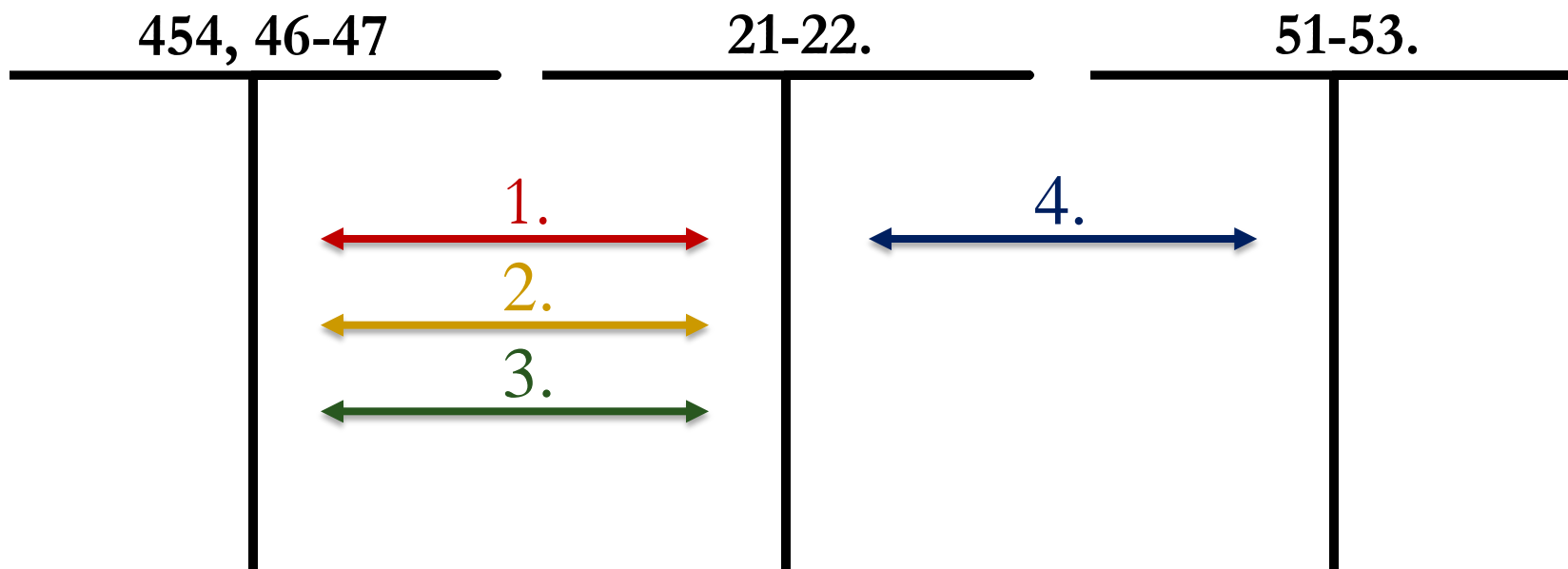
Év végén leltár

alapján:

T 21-22- K 511

II. Van évközi, főkönyvi nyilvántartás

1/a. tényleges beszerzési áron a mellékköltséget külön nem vezetve

1.

2.-3.

4.

Nyilvántartás tényleges beszerzési áron (II./1/a.)

Anyag vásárlás

T 21-22 - K 454

T 466 - K 454

Szállítási költség

T 21-22 - K 454

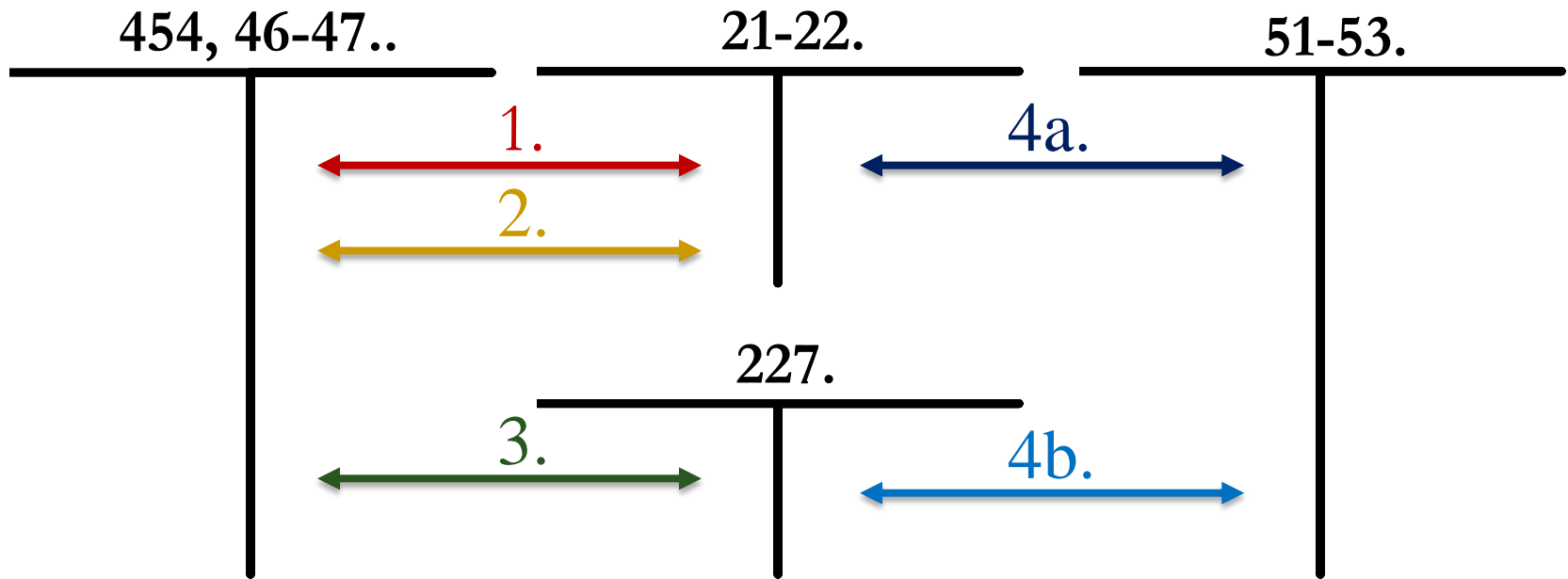
T 466 - K 454

Felhasználás

T 511 - K 21-22

II. Van évközi, főkönyvi nyilvántartás

1/b. tényleges beszerzési áron a mellékköltséget külön vezetve

1.

2.

3.

4a.

4b.

Számlázott áron, külön a KFSZR

Anyag vásárlás

T 21-22 - K 454

T 466 - K 454

Szállítási költség

T 227 - K 454

T 466 - K 454

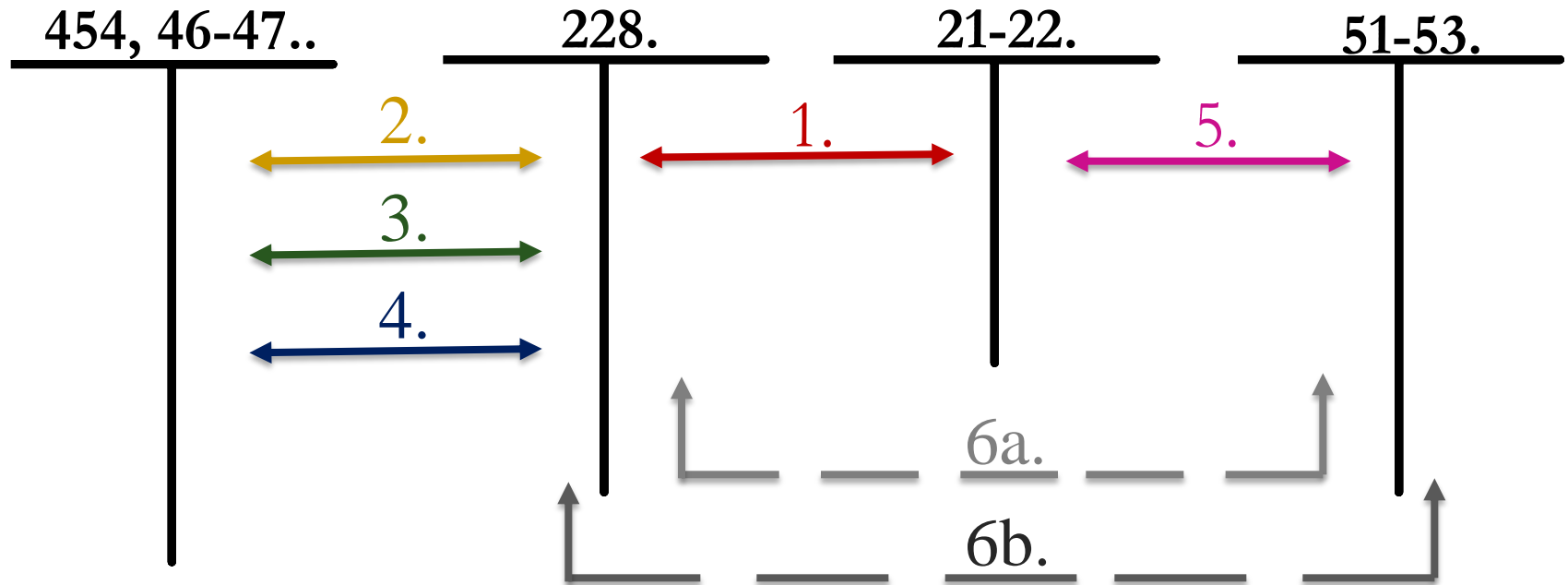
Felhasználás

T 511 - K 21-22

T 511 - K 227

II. Van évközi, főkönyvi nyilvántartás

2/a. elszámoló áron a mellékköltséget külön nem vezetve

1.

2.

3.-4.

5.

6a.

6b.

Elszámoló áron, benne a KFSZR (II./2/a.)

Anyag vásárlás

T 21-22 - K 228

T 228 - K 454

T 466 - K 454

Szállítási költség

T 228 - K 454

T 466 - K 454

Felhasználás

T 511 - K 21-22

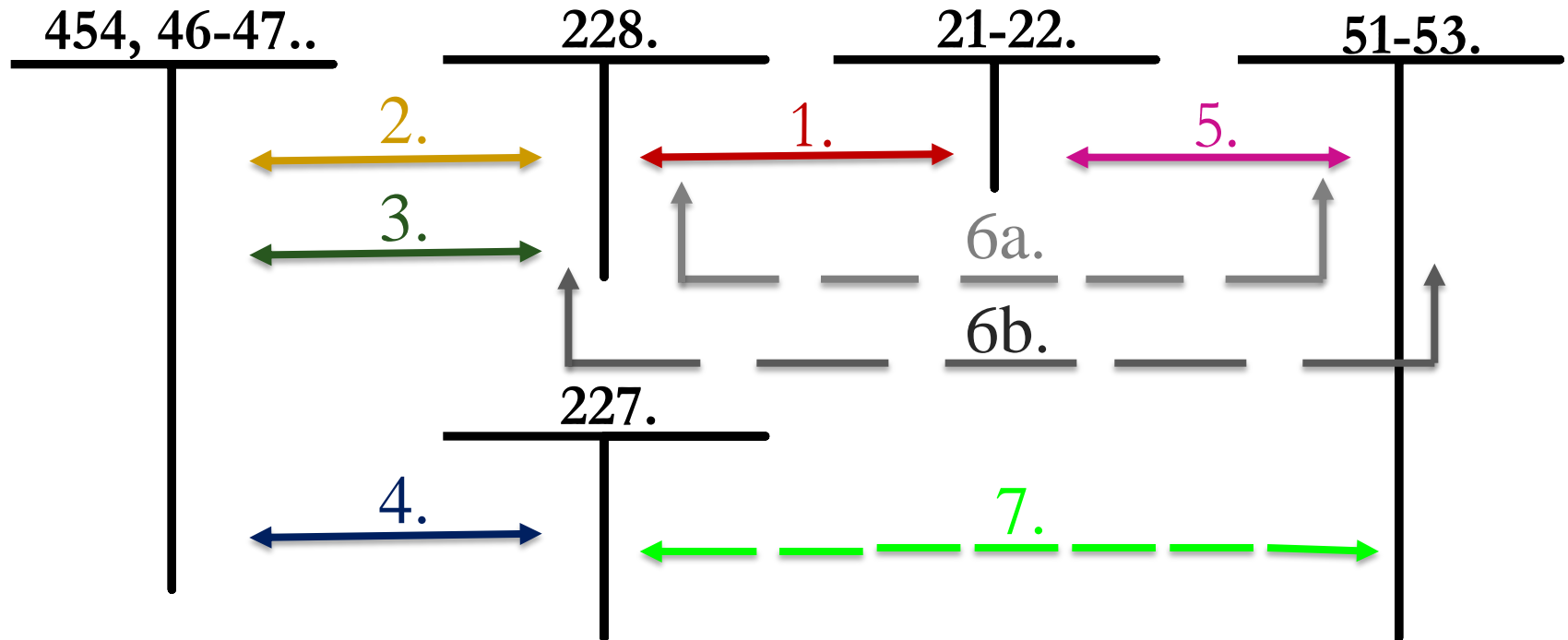
T 511 - K 228

vagy

T 228 - K 511

II. Van évközi, főkönyvi nyilvántartás

2/b. elszámoló áron a mellékköltséget külön vezetve

1.

2.

3.

4.

5.

6a.

6b.

7.

Elszámoló áron, külön KFSZR

(II./2/b.)

Anyag vásárlás

T 21-22 - K 228

T 228 - K 454

T 466 - K 454

Szállítási költség

T 227 - K 454

T 466 - K 454

Felhasználás

T 511 - K 21-22

T 511 - K 227

v. T 511 - K 228

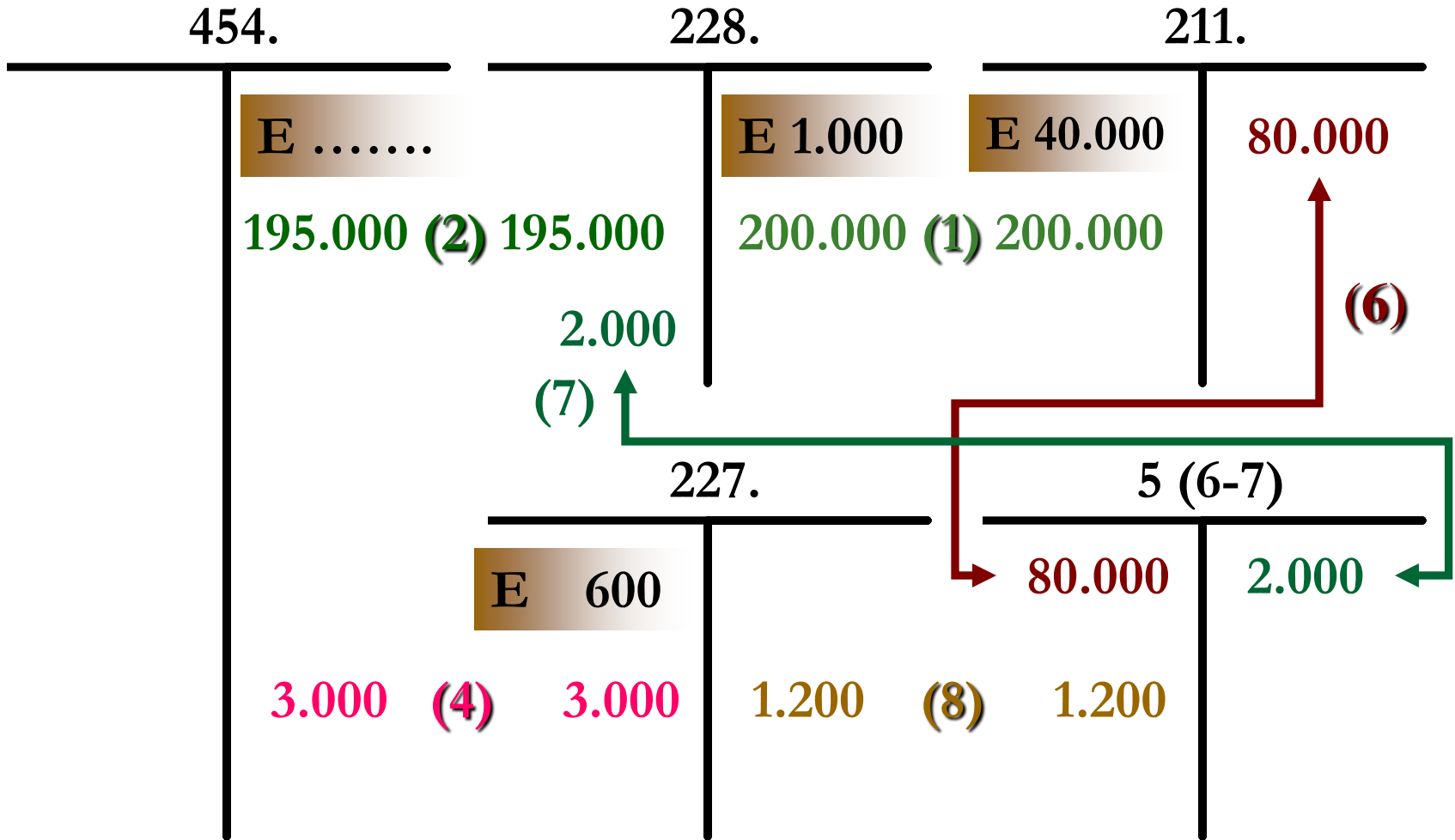
v. T 228 - K 511

1. Besz. elsz.áron	200.000
2. Besz. szla sz.áron	195.000
3. Szla sz. ÁFA
4. KFSZR ktg.	3.000
5. Szla sz. ÁFA

***Besz.-sel
kapcs.***

6. Anyag felhaszn. elsz.áron	80.000
7. Felhaszn-ra jutó árkül.
8. Felhaszn-ra jutó KFSZR. ktg.

***Felhaszn.-
-sal
kapcs.***

A készletcsökkenésre jutó árkülönbözlet számítása

- **Az árkülönbözlet százalékanak meghatározása:**

$$\% = \frac{\text{Az árkülönbözlet számla egyenlege}}{\text{Készlet számla NY+ (növekedés – visszaküldés)}}$$

- **A készletcsökkenésre jutó árkülönbözlet össze-gének meghatározása:**

$$\text{Ö} = \frac{\% * \text{készletcsökkenés elszámoló áron}}{100}$$

A készletcsökkenésre jutó KFSZR számítása

- **A KFSZR százalékanak meghatározása:**

$$\% = \frac{\text{KFSZR számla egyenlege}}{\text{Készlet számla NY+ (növekedés – visszaküldés)}}$$

- **A készletcsökkenésre jutó KFSZR összegének meghatározása:**

$$\text{Ö} = \frac{\% * \text{készletcsökkenés számlázott áron}}{100}$$

Számítások

Árkülönbözlet %-a:

$$\frac{\text{K } 6.000}{240.000} \times 100 = -2,5\%$$

$$80.000 \times 0,025 = 2.000$$

KFSZR %-a:

$$\frac{\text{T } 3.600}{240.000} \times 100 = +1,5\%$$

$$80.000 \times 0,015 = 1.200$$

A 228. árkülönbséget számla viselkedése

- Ha az elszámoló ár $>$ tényleges beszerzési ár:
 - Költség csökkentő
 - Negatív
 - K jellegű
 - Kedvező
 - Ha az elszámoló ár $<$ tényleges beszerzési ár:
 - Költség növelő
 - Pozitív
 - T jellegű
 - Kedvezőtlen
-

További főkönyvi elszámolások I.

Leltárhiány, káresemény, értékvesztés: **T 86 - K 21-22**

Értékvesztés visszaírása **T 21-22 - K 96**

Leltári többlet: **T 21-22 - K 96**

T 96 - K 48

Értékesítés **T 814 - K 21-22**

T 31 - K 91

Beérkezett, de még nem számlázott **T 228 - K 454.**

Úton lévő készlet: **T 22_ - K 228**

Térítés nélküli átadás **T 86 - 21-22**

Térítés nélküli átvétel (+elhat.) **T 21-22- K 96**

További főkönyvi elszámolások II.

Apport átvétel

T 21-22 - K 411

Apport átadás

T 86 - K 21-22

T 17 - K 96

Átsorolás (új tárgyi eszközzé)

T 16 - K 21-22

T 13-14 - K 16

(használt tárgyi eszközzé) **T 13-15 - K 511**

T 571 - K 139-149

(tárgyi eszkből)

T 21-22 - K 13-15

T 571 - K 21-22

Kereskedelmi áruk elszámolásai

- Nyilvántartás **ténysl. besz. áron**
- Nyilvántartás **fogyasztói áron**

Beszerezés elsz. fogy. áron **T 264 - K 265**

Beszerezés elsz. szla szerint **T 265 - K454**

T 466 - K454

Értékesítés fogyasztói áron **T 814 - K 264**

Értékesítésre jutó árrés **T 265 - K 814**

Értékesítés bevétele **T 31 - K 91-92**

T 31 - K 467

Göngyöleg elszámolás I.

Saját göngyöleg

Beszerezés, előállítás

T 281 - K 289 betétdíjas áron

T 289 - K 454,582 bek.értéken

T 466 - K 454

Értékesítés

T 311 - K 91-92

T 311 - K 467

T 814 - K 281

T 289 - K 814 (árkülönbözet)

Visszaküldés

T 91-92- K 311

T 467 - K 311

T 281 - K 814

T 814 - K 289

Göngyöleg elszámolás II.

Idegen göngyöleg

Beszerezés

T 282 - K 454 szla. szerinti áron

T 466 - K 454

Visszaküldés

T 454 - K 282

T 454 - K 466

Közvetített szolgáltatások

Nyilvántartásba vétel

T 27 - K 454

T 466 - K 454

Kivezetés számlázáskor

T 311 - K 91-94

- K 467